

Obsah

Úvod k českému vydání Sila filmu a moc kinematografie	5
Předmluva	7
Úvod / Dějiny filmu a jakým způsobem jsou napsané	9
Proč nás zajímají staré filmy?	9
Co dělají filmoví historici?	10
<i>Otázky a odpovědi 10 / Dějiny filmu jako popis a vysvětlení 11 / Důkazy 12 / Výklad minulosti: základní přístupy 13 / Výklad minulosti: uspořádání důkazů 13</i>	
Náš přístup k filmovým dějinám	15
<i>Historie jako příběh 17</i>	
<i>Odkazy 18</i>	

I Raná kinematografie

1 Vynález filmu a počátky kinematografie, 1880–1904	21
Vynález filmu	22
<i>Předpoklady pro vznik pohyblivých obrazů 22 / Nejvýznamnější předchůdci pohyblivých obrazů 23 / Mezinárodní charakter vynálezu 24</i>	
Rané filmování a promítání	29
<i>Cestopisné filmy, aktuality a hrané filmy 29 / Vytváření přitažlivého programu 29</i>	
Rozšíření filmu ve světě: některé charakteristické příklady	30

Rozvoj francouzského filmového průmyslu 31

Georges Méliès, kouzelník filmu

32

Anglie a brightonská škola 33 / Spojené státy americké: konkurence a Edisonovo znovuvzkříšení 35

Poznámky a otázky

39

Identifikace a uchování raných filmů 39 / Oživení zájmu o raný film: brightonská konference 40

Odkazy 40 / Další literatura 40

2 Mezinárodní expanze filmu, 1905–1912

41

Filmová produkce v Evropě

42

Francie: Pathé versus Gaumont 42 / Itálie: růst díky podívané 43 / Dánsko: Nordisk a Ole Olsen 44 / Jiné země 45

Boj o expanzi amerického filmového průmyslu

45

Nástup nickelodeonů 45 / The Motion Picture Patents Company versus nezávislí 47 / Společenské tlaky a autocenzura 48 / Nástup dlouhého hraného filmu jako hlavního programu 49 / Hvězdný systém 49 / Filmaři se přesouvají do Hollywoodu 50

Jak vyprávět srozumitelně

51

Rané pokusy o klasické vyprávění 51

Mezinárodní styl

59

Počátky filmové animace

60

Poznámky a otázky

61

Význam D. W. Griffitha pro rozvoj filmového stylu 61

Odkazy 62 / Další literatura 62

3 Národní kinematografie, klasický Hollywood a první světová válka, 1913–1919

63

Převzetí světového trhu Amerikou

64

Vzestup národních kinematografií

65

Německo 65 / Itálie 67 / Rusko 68

Krátký rozkvět seriálu

69

Francie 70 / Dánsko 71 / Švédsko 72

Klasický hollywoodský film

76

Začíná utváření velkých studií (Majors) 76 / Kontrola filmové tvorby 76 / Filmová tvorba v Hollywoodu 10. let 78

Pečlivé scénování v evropském filmu

79

Filmy a filmaři 80 / Americká animace na montážní lince 84

20 Nové vlny a mladé kinematografie, 1958–1967	453
Nové potřeby průmyslu	453
Formální a stylistické trendy	454
Francie: nová vlna a nový film	457
Nová vlna 457	
Chronologický přehled hlavních premiér nového francouzského filmu a nové vlny	458
François Truffaut a Jean-Luc Godard	460
Nový film: Levý běh 463	
Itálie: mladý film a spaghetti westerny	466
Velká Británie: kinematografie kuchyňského dřezu	469
Mladý německý film	471
Nový film v Sovětském svazu a ve východní Evropě	472
Mladý film v Sovětském svazu 472 / Nové vlny ve východní Evropě 475	
Miklós Jancsó	481
Japonská nová vlna	483
Brazílie: cinema nôvo	486
Poznámky a otázky	490
Cenzura a francouzská nová vlna 490 / Nová filmová teorie 490	
Odkazy 491 / Další literatura 492	
21 Dokumentární a experimentální film v poválečné éře, 1945 až polovina 60. let	493
K osobnímu dokumentu	494
Novátorské trendy 494 / The National Film Board a Free Cinema 496 / Francie: autorské dokumenty 497 / Jean Rouch a etnografický dokument 498	
Direct cinema	499
Nová technika ve službách nového dokumentu	500
Spojené státy americké: Drew a kolegové 501 / Direct cinema ve dvojjazyčné Kanadě 502 / Francie: cinéma vérité 503	
Experimentální a avantgardní film	505
První poválečné desetiletí: Maya Derenová	506
Abstrakce, koláž a osobní výraz 509	
Druhé poválečné desetiletí: Stan Brakhage	515
Úspěch a nové ambice 517 / Underground a expanded cinema 518	

Poznámky a otázky	524
<i>Psaní dějin poválečné avantgardy</i>	524
Odkazy	525 / Další literatura 526

V Od 60. let k současnému filmu 527

22 Pád a nový vzestup Hollywoodu, 1960–1980 529

60. léta: krize filmového průmyslu 530

Krise studií 530 / *Styly a žánry* 531 / *Úpravy klasického hollywoodského stylu* 532 /

Kdo je publikum a co chce 533

Nové technologie v produkci a v promítání 534

Nový Hollywood: od konce 60. let ke konci 70. let 535

K americkému uměleckému filmu 536 / *Hollywood narazil na zlatou žílu* 538

Osobní film: Altman a Allen 539

Návrat trháků 541 / *Aktualizovaný Hollywood* 542

Velká trojka 70. let: Coppola, Spielberg a Lucas 543

Scorsese jako syntéza 548

Příležitosti pro nezávislé 549

Poznámky a otázky 552

Americký režisér jako superhvězda 552 / *Uvědomování si důležitosti filmu a jeho ochrana* 553 / *Exploatační filmy a znalci „divných filmů“* 553

Odkazy 554 / Další literatura 554

23 Politickokritický film 60. a 70. let 555

Politický film ve třetím světě 556

Revoluční snahy 557 / *Politické žánry a styl* 558 / *Latinská Amerika* 558

Dva revoluční filmy: *Vzpomínky a Tři Lucie* 562

Africký film 568 / *Čína: film a velká proletářská kulturní revoluce* 571

Politický film v prvním a druhém světě 573

Východní Evropa a Sovětský svaz 573 / *Politický film na Západě* 577

Filmové aktivity během májových událostí v Paříži 579

Bertolt Brecht a politický modernismus 583

Odkazy 582 / Další literatura 582

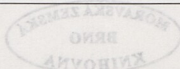
Poznámky a otázky	598
<i>Definování revolučního filmu třetího světa 598 / Filmová věda a nová teorie filmu 598</i>	
Odkazy 599 / Další literatura 600	
24 Dokumentární a experimentální film od konce 60. let	601
Dokumentární film	602
<i>Direct cinema a jeho odkaz 602</i>	
Frederick Wiseman a tradice direct cinema	603
<i>Syntetizace dokumentárních technik 605 / Otázka dokumentární aktuálnosti 607 / Dokumentace sociálních otřesů a nespravedlnosti 609 / Filmový dokument ve věku televize 610</i>	
Od strukturalismu k pluralismu v avantgardním filmu	611
<i>Strukturální film 612</i>	
Nezávislá animace v 70. a 80. letech	617
<i>Reakce na strukturální film a jeho alternativy 618 / Nové fúze 624</i>	
Poznámky a otázky	626
<i>Znovupromyšlení dokumentárního filmu 626 / Idea struktury 626 / Avantgarda a postmodernismus 627</i>	
Odkazy 627 / Další literatura 628	
25 Nové kinematografie a nové směry: Evropa a Sovětský svaz od 70. let	629
Západní Evropa	630
<i>Průmyslová krize 630</i>	
Televize a Aardman Animations	632
<i>Oživení uměleckého filmu: směrem k větší přístupnosti 634</i>	
Durasová, von Trotta a evropský umělecký film	638
<i>Zastavený obraz 643</i>	
Východní Evropa a SSSR	648
<i>Východní Evropa: od reformy k revoluci 648 / Sovětský svaz: definitivní obleva 652</i>	
Poznámky a otázky	657
<i>Nový německý film 657</i>	
Odkazy 658 / Další literatura 658	

26 Za hranicemi průmyslového Západu:	
Latinská Amerika, asijsko-pacifická oblast, Střední východ a Afrika od roku 1970	659
Ze třetího světa k rozvojovým zemím	660
Literatura a film Latinské Ameriky	661
Latinská Amerika: přístupnost a úpadek	662
<i>Brazílie 662 / Argentina a další země 663 / Mexiko 664 / Kuba a kinematografie ostatních levicových zemí 665</i>	
Indie: masová produkce a umělecký film	666
<i>Paralelní film 667 / Mimo paralelní film 669 / Koprodukce, „mezinárodní režiséři“ a nový politický film 670</i>	
Japonsko	671
<i>Nezávislí filmaři: neuctivá generace 671 / 90. léta: zklamání očekávání a nový příliv talentů 673</i>	
Chronologický přehled filmů Páté generace	675
Pevninská Čína: Pátá generace a dále	675
<i>Pátá generace 676 / Šestá generace a ilegální filmy 677</i>	
Nové kinematografie ve východní Asii	679
<i>Filipíny 679 / Hongkong 681 / Tchaj-wan 686</i>	
Edward Yang a Chou Siao-sien	687
<i>Jižní Korea 689</i>	
Austrálie a Nový Zéland	690
<i>Austrálie 690 / Nový Zéland 693</i>	
Filmová tvorba na Středním východě	694
<i>Izrael 694 / Egypt 695 / Turecko 696 / Irák a Írán 696</i>	
Africký film	699
<i>Severní Afrika 699 / Subsaharská Afrika 700 / 90. léta 702</i>	
Poznámky a otázky	703
<i>Jak nasadit Pinochetovi psí hlavu 703 / Vyprávění ve filmu třetího světa 703</i>	
<i>Odkazy 704 / Další literatura 704</i>	

VI Kinematografie v éře elektronických médií 705

27 Americká kinematografie a zábavní průmysl, 80. léta a poté	707
Hollywood, kabelová televize a videokazeta	708
Koncentrace a konsolidace ve filmovém průmyslu	709

Nejvýznamnější globální mediální společnosti a hlavní holdingy v roce 2002	710
<i>Mentalita megafilmmů 711 / Celkový součet 712 / Nejlepší tvůrčí týmy 713 / Nové zdroje příjmů 714 / Megaplexy: nová tvář uvádění 715</i>	
Umělecké tendence	716
<i>Forma a styl 716 / Režiséři: smíření s megafilmy 716</i>	
Zesílená kontinuita: styl pro éru videa	717
<i>Žánry 720</i>	
Nový věk nezávislého filmu	722
<i>Systémy podpory 722 / Umělecké nezávislé filmy 724 / Nezávislé filmy mimo Hollywood 724 / Retrohollywoodští nezávislí 727</i>	
Digitální film	728
Časový přehled počítačové 3D-animace	730
Poznámky a otázky	731
<i>Videoverze 731 / George Lucas: je film mrtvý? 731</i>	
<i>Odkazy 732 / Další literatura 732</i>	
28 Směřování ke globální filmové kultuře	733
Hollyworld?	734
<i>Mediální konglomeráty 734 / Kooperace a koopce 735</i>	
Jurský park – globální film	736
<i>Bitvy o GATT 737 / Multiplexování planety 737</i>	
Regionální aliance a nový mezinárodní film	738
<i>Evropa a Asie se snaží soutěžit 738 / Mediální impéria 739 / PolyGram: evropská Major? 739 / Globální filmy z Evropy 740</i>	
Návrat ke kořenům: Dogma 95	741
<i>Východní Asie: regionální aliance a globální snahy 742</i>	
Diaspory a globální duše	743
Festivalový okruh	744
Torontský mezinárodní filmový festival	745
Globální subkultury	747
<i>Videopirátství: účinný distribuční systém? 747 / Subkultury fanoušků: přivlastňování filmů 747</i>	
Digitální konvergence	749
<i>Internet jako filmový billboard 749 / Digitální filmová tvorba od scénáře k plátnu 749</i>	
Poznámky a otázky	751
<i>Akira, Gundam, Sailor Moon a jejich přátelé 751 / Auteuři na webu 752</i>	
<i>Odkazy 752 / Další literatura 752</i>	

Bibliografie	753
Slovník vybraných pojmů	760
Ediční poznámka	767
Výběrový jmenný rejstřík	769
Rejstřík filmů	789

Nový věk nezávislého filmu
 Indie: masová produkce a vývoj filmu
 Rostoucí počet nezávislých filmů
 Digitalní film

Poznaný a osvětlený
 Nová generace
 1973

Obrazy 732 / Historie filmu 732
 Pátá generace 777 / Šestá generace 777
 Pátá generace 777 / Šestá generace 777

50 let měřování ke globální filmové kultuře
 Indie: kinematografie a filmová kultura
 Hollywood

Billy & GATT 737 / Multiplovní planety 737
 Regionální slunce a nový mezinárodní film
 1973

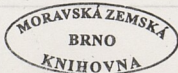
Evropa a Asie se snášejí současně 738 / Mezinárodní filmová
 Mezinárodní filmová kultura 739 / Mezinárodní filmová kultura
 Východní Asie: regionální slunce a globální zrak 743 / Východní Asie: regionální slunce a globální zrak 743

Disparity a globální duše
 Festivalový okruh

Globalní subkultura
 Východní Asie: regionální slunce a globální zrak 743 / Východní Asie: regionální slunce a globální zrak 743

Digitalní konvergence
 Internet jako filmový svět 749 / Digitalní filmová tvorba od scénáře k obrazu 749

Poznaný a osvětlený
 Obrazy 752 / Další literatura 752

Země s menší filmovou produkcí 85

Poznámky a otázky 87

Pokračující objevování 10. let 87

Odkazy 88 / Další literatura 88

II Pozdní éra němeého filmu, 1919–1929 89

4 Francie ve 20. letech 91

Francouzský filmový průmysl po první světové válce 91

Konkurence z dovozu 92 / Nejednotnost uvnitř filmového průmyslu 92 /
Zastaralé produkční zázemí 93

Hlavní poválečné žánry 93

Francouzský impresionismus 94

Vztah impresionistů k filmovému průmyslu 94

Chronologický přehled francouzského impresionistického filmu 95

Impresionistická teorie 97 / Formální rysy impresionismu 98

Konec francouzského impresionismu 104

Filmaři jdou svými vlastními cestami 105 / Problémy ve filmovém průmyslu 105

Poznámky a otázky 106

Francouzská impresionistická teorie a kritika 106 / Restaurování Napoleona 106

Odkazy 108 / Další literatura 108

5 Německo ve 20. letech 109

Situace v Německu po první světové válce 109

Žánry a styly německého poválečného filmu 110

Výpravné filmy 111 / Německé expresionistické hnutí 112

Chronologický přehled německého expresionistického filmu 112

Kammerspiel 117 / Německé filmy v zahraničí 118

Významné změny od poloviny do konce 20. let 118

Technologická modernizace německých studií 119 / Konec inflace 120

Konec expresionistického hnutí 121

Nová věcnost 122

G. W. Pabst a nová věcnost 124

Export a klasický styl	125
Poznámky a otázky	126
Německý film a německá společnost 126 / <i>Expresionismus, nová věcnost a jiná umění</i> 126	
Odkazy 126 / <i>Další literatura</i> 126	
6 Sovětský film 20. let	127
Těžkosti válečného komunismu, 1918–1920	128
Obnova během nové ekonomické politiky, 1921–1924	131
Zvýšená státní kontrola a montážní škola, 1925–1930	132
Změny ve filmové výrobě 132 / <i>Vliv konstruktivismu</i> 133 / <i>Nová generace: filmaři montážní školy</i> 134	
Chronologický přehled sovětské montážní školy	136
<i>Teoretické práce tvůrců montážní školy</i> 137 / <i>Forma a styl sovětské montáže</i> 138	
Další sovětské filmy	147
První pětiletka a konec montážní školy	147
Poznámky a otázky	148
<i>Filmová výroba a státní politika: komplikovaná historie</i> 148 / <i>Kulešovův efekt</i> 149 / <i>Ruští formalisté a kinematografie</i> 149	
Odkazy 150 / <i>Další literatura</i> 150	
7 Pozdní éra němému filmu v Hollywoodu, 1920–1928	151
Řetězce kin a struktura průmyslu	152
<i>Vertikální integrace</i> 152 / <i>Filmové paláce</i> 153 / <i>Velká trojka a Malá pětka</i> 153	
Sdružení amerických filmových producentů a distributorů (MPPDA)	154
Studiová tvorba	155
<i>Stylové a technologické změny</i> 155 / <i>Velkorozpočtové filmy 20. let</i> 157 / <i>Nové investice a kasovní trháky</i> 160 / <i>Žánry a režiséri</i> 161	
Němá groteska 20. let	162
<i>Zahraniční filmaři v Hollywoodu</i> 166	
Filmy pro afroamerické publikum	170
Animované filmy v programech kin	171
Poznámky a otázky	174
<i>Znovuobjevení Bustera Keatona</i> 174	
Odkazy 174 / <i>Další literatura</i> 174	

8 Mezinárodní trendy ve 20. letech 175

„Film Europe“	175
<i>Poválečné nepřátelství mizí 176 / Konkrétní kroky ke spolupráci 176 / Krátkodobý úspěch 177</i>	
„Mezinárodní styl“	178
<i>Míšení stylistických postupů 178 / Carl Theodor Dreyer: evropský režisér 179</i>	
Filmové experimenty mimo hlavní proud	181
<i>Abstraktní animace 181</i>	
Vznik institucí „uměleckého filmu“	182
<i>Dada filmy 185 / Surrealismus 186 / Cinéma pur 187 / Lyrické dokumentární filmy: symfonie města 189 / Experimentální hrané filmy 190</i>	
Dokumentární filmy získávají na důležitosti	192
Komerční kinematografie mezinárodně	194
<i>Japonsko 194 / Velká Británie 195 / Itálie 195 / Několik zemí s menší filmovou produkcí 196</i>	
Poznámky a otázky	198
<i>Různé verze klasických němých filmů 198</i>	
<i>Odkazy 198 / Další literatura 198</i>	

III Vývoj zvukového filmu, 1926–1945 199

9 Nástup zvuku 201

Zvuk ve Spojených státech amerických	202
<i>Warner Bros. a Vitaphone 202 / Zvuk na filmu je přijat 202 / Zvuk a filmová tvorba 203</i>	
Raná zvuková technologie a klasický styl	204
Německo vyzývá Hollywood	208
<i>Dělení mezinárodního koláče 208 / Rané zvukové období v Německu 209</i>	
Sovětský svaz na své vlastní cestě ke zvukovému filmu	212
Mezinárodní přijetí zvuku	214
<i>Francie 214 / Velká Británie 215 / Japonsko 216 / Zavádění zvukové technologie do kin ve světě 218 / Překonávání jazykové bariéry 218</i>	
Poznámky a otázky	219
<i>Filmoví tvůrci na počátku zvuku 219 / Zvuk a revize filmové historie 219</i>	
<i>Odkazy 220 / Další literatura 220</i>	

10 Hollywoodský studiový systém, 1930–1945 221

Nová struktura filmového průmyslu 222

Velká pětka 222

Haysův kodex: hollywoodská autocenzura 224

Malá trojka 224 / Nezávislí 226

Uvádění filmů ve 30. letech 226

Další hollywoodské inovace 227

Zvukový záznam 227 / Pohyby kamery 228 / Technicolor 229 / Triky 229 /
Stylizace filmového obrazu 231

Významní režiséři 232

Starší generace 232

Občan Kane a Skvělí Ambersonové 235

Noví režiséři 236 / Noví emigrantští režiséři 236

Žánrové novoty a přeměny 237

Muzikál 237 / Ztřeštěná komedie 238 / Horor 239 / Společenskokritické filmy 240 / -
Gangsterský film 241 / Film noir 242 / Válečné filmy 243

Animace a studiový systém 244

Poznámky a otázky 246

Spory o Orsona Wellese 246

Odkazy 246 / Další literatura 246

11 Další studiové systémy 247

Quota quickies a tlaky válečné doby: britská studia 247

Růst britského filmového průmyslu 248 / Exportní úspěchy 249 / Thrillery Alfreda
Hitchcocka 250 / Krize a zotavení 251 / Důsledky války 252

Inovace uvnitř systému: studiový systém v Japonsku 254

Populární film 30. let 255 / Válka v Pacifiku 257

Jasadžiró Ozu a Kendži Mizogučí ve 30. letech 258

Indie: průmysl založený na hudbě 264

Velmi rozříštěný byznys 264 / Mytologické, sociální a náboženské 265 /
Nezávislí oslabují systém 265

Čína: film zajatý mezi levicí a pravicí 266

Poznámky a otázky 267

Znovuobjevená japonská kinematografie 267

Odkazy 268 / Další literatura 268

12 Film a stát: Sovětský svaz, Německo a Itálie, 1930–1945 269**Sovětský svaz: socialistický realismus a druhá světová válka** 270*Filmy raných 30. let* 270 / *Doktrína socialistického realismu* 270 /
Hlavní žánry socialistického realismu 271**Socialistický realismus a Čapajev** 272*Sovětský film v čase války* 276**Německá kinematografie za nacismu** 278*Nacistický režim a filmový průmysl* 279 / *Filmy nacistického období* 279 /
Důsledky nacistického filmu 283**Itálie: propaganda versus zábava** 284*Tendence filmového průmyslu* 284 / *Zábavný film* 285 /
Nový realismus? 287**Poznámky a otázky** 289*Případ Leni Riefenstahlové* 289*Odkazy* 290 / *Další literatura* 290**13 Francie: poetický realismus, Lidová fronta a okupace, 1930–1945** 291**Průmysl a filmová tvorba ve 30. letech** 292*Produkční problémy a umělecká svoboda* 292 / *Fantazijní film a surrealismus:*
René Clair, Pierre Prévert a Jean Vigo 292 / *Kvalitní studiová tvorba* 294 /
Emigranti ve Francii 295 / *Každodenní realismus* 296**Poetický realismus** 297*Prokletí milenci a atmosférotvorné prostředí* 297 / *Tvořivé úsilí Jeana Renoira* 299 /
Další tvůrci 301**Krátká mezihra: Lidová fronta** 301**Filmová tvorba Lidové fronty: Život patří nám a Marseillaisa** 302**Filmová tvorba v okupované a vichistické Francii** 305*Situace ve filmovém průmyslu* 305 / *Filmy období okupace* 307**Poznámky a otázky** 310*Obnovený zájem o Lidovou frontu* 310*Odkazy* 310 / *Další literatura* 310**14 Levicový, dokumentární a experimentální film, 1930–1945** 311**Rozmach politického filmu** 312*Spojené státy americké* 312 / *Německo* 313 / *Belgie a Nizozemsko* 314 /
Velká Británie 314 / *Mezinárodní levicový film v pozdních 30. letech* 315

Dokumenty sponzorované vládou a korporacemi	317
Spojené státy americké 317 / Velká Británie 318	
Robert Flaherty: <i>Muž z Aranu</i> a „romantický dokument“	319
Válečné dokumenty	321
Hollywoodští režiséři a válka 321 / Velká Británie 322 / Německo a SSSR 324	
Mezinárodní experimentální film	325
Experimentální dějové, lyrické a abstraktní filmy 325 / Surrealismus 326 / Animace 327	
Odkazy 330 / Další literatura 330	
IV Poválečné období, 1945–1960	331
15 Americký film v poválečném období, 1945–1960	333
Léta 1946–1948	334
Vyšetřování Výborem pro neamerickou činnost: studená válka zasahuje Hollywood 334 / Rozhodnutí v případě Paramount 335	
Úpadek hollywoodského studiového systému	336
Změny životního stylu a konkurence v oblasti zábavy 336 / Hollywood se přizpůsobuje televizi 337	
Zhlédněte je na velkém plátně	338
Artkina a autokina 342 / Problémy s cenzurou 343	
Nová síla jednotlivých filmů a obnova systému turné při jejich uvádění	343
Vzestup nezávislých producentů	344
Hlavní nezávislí: agenti, síla hvězd a metoda „baliků“ 344 / Exploatace 346 / Nezávislí na okraji 347	
Klasická hollywoodská filmová tvorba: pokračování v tradici	347
Složitost a realismus ve vyprávění 347 / Stylistické změny 349 / Nové zvraty starých žánrů 349	
Přední režiséři: různé generace	353
Veteráni studiové éry 353	
Alfred Hitchcock	355
Emigranti zůstávají 356 / Wellesův soubor s Hollywoodem 357 / Vliv divadla 358 / Noví režiséři 358	
Poznámky a otázky	359
Širokoúhlé formáty v pozdějším období 359	
Odkazy 360 / Další literatura 360	

16 Poválečná evropská kinematografie: neorealismus a jeho kontext, 1945–1959	361
Poválečný kontext	361
Filmový průmysl a filmová kultura	362
Západní Německo: „Papas Kino“ 362 / Odpor proti zásahům Spojených států amerických 363 / Umělecký film: návrat modernismu 365	
Itálie: neorealismus a následující období	367
Italské jaro 367	
Neorealismus: chronologický přehled událostí a vybraných děl	368
Definice neorealismu 370	
Umberto D.: služební vstáva	372
Řím, otevřené město: smrt Piny	373
Nad rámec neorealismu 374	
Luchino Visconti a Roberto Rossellini	375
Španělský neorealismus?	377
Poznámky a otázky	379
Polemiky kolem neorealismu 379	
Odkazy 380 / Další literatura 380	
17 Poválečná evropská kinematografie: Francie, Skandinávie a Velká Británie, 1945–1959	381
Francouzská kinematografie v poválečné dekádě	381
Průmysl se zotavuje 381	
Poválečná francouzská filmová kultura	382
Tradiční kvality 384 / Návrat starších režisérů 386 / Nové nezávislé režiséři 390	
Carl Theodor Dreyer	392
Skandinávské obrození	392
Anglie: kvalita a komedie	394
Problémy ve filmovém průmyslu 394 / Literární dědictví a excentričnost 395 / Úspěch v zahraničních artkinech 398	
Poznámky a otázky	398
Poválečná francouzská filmová teorie 398 / Revival Powella a Pressburgera 399	
Odkazy 400 / Další literatura 400	
Barevná obrazová příloha	

18 Poválečná kinematografie za hranicemi Západu, 1945–1959 401

Všeobecné tendence 402

Japonsko 403

Oživení průmyslu během okupace 403 / *Zkušené režiséři* 404 / *Válečná generace* 406

Poválečná kinematografie ve sféře sovětského vlivu 407

Sovětský svaz: od vrcholného stalinismu k tání 407 / *Poválečná kinematografie ve východní Evropě* 410

Čínská lidová republika 415

Občanská válka a revoluce 415 / *Míšení maoinismu s tradicí* 417

Indie 418

Špatně organizovaný, avšak produktivní filmový průmysl 418

Hudba a poválečný indický film 419

Populární tradice a Rádž Kápur 419 / *Proti proudu: Guru Dutt a Ritwik Ghatak* 421

Latinská Amerika 422

Argentina a Brazílie 423 / *Mexická populární kinematografie* 424

Poznámky a otázky 425

Destalinizace a retuš 425

Odkazy 426 / *Další literatura* 426

19 Umělecký film a idea autorství 427

Vzestup a rozšíření teorie autorství 427

Autorství a vzestup uměleckého filmu 428

Luis Buñuel (1900–1983) 429

Ingmar Bergman (*1918) 432

Akira Kurosawa (1910–1998) 434

Federico Fellini (1920–1993) 437

Michelangelo Antonioni (*1912) 439

Robert Bresson (1907–1999) 441

Jacques Tati (1908–1982) 444

Satjádžit Ráj (1921–1992) 447

Poznámky a otázky 450

Vliv autorství 450 / *Autorství a americký film* 450 / *Modernistický film 50. a 60. let* 451

Odkazy 452 / *Další literatura* 452